

glasilo

vrhovnega sveta

---

leto LXXXVIII januar-marec 2007

396

Pascual Chávez

**»Ljubiš vse, kar je, nič od tega, kar si naredil,
ti ni zoprno, ... Gospodar, ljubitelj življenja«**

Mdr 11,24.12,1

**ZA PRISTNO KULTURO
ČLOVEŠKEGA ŽIVLJENJA**

Pascual Chávez V.

»Ljubiš vse, kar je, nič od tega, kar si naredil,
ti ni zoprno, ... Gospodar, ljubitelj življenja« *Mdr 11,24.12,1*
Za pristno kulturo človeškega življenja

GVS 396

Naslov izvirnika

«Ami tutte le cose e niente detesti di ciò che hai fatto,
Signore, amante della vita» *Sap 11,24.12,1*

v: Atti del Consiglio Generale (Glasilo vrhovnega sveta)

letu LXXXVIII, januar-marec 2007, št. 396

Atti del Consiglio Generale je uradni organ animacije
in obveščanja za salezijansko družbo

Prevedel: prof. Stane Okorn SDB

Uredil: Marjan Lamovšek SDB

Računalniški prelom: Marko Suhoveršnik SDB

Izdal in razmnožil: Salezijanski inšpektorat, Ljubljana

Namesto rokopisa za člane salezijanske družbe

Ljubljana, 2007

Pascual Chávez

»Ljubiš vse, kar je, nič od tega, kar si naredil, ti ni zoprno, ...
Gospodar, ljubitelj življenja«
Mdr 11,24.12,1

**ZA PRISTNO KULTURO
ČLOVEŠKEGA ŽIVLJENJA**

Predragi sobratje!

Začenjamo novo leto, ki se polno upanja odpira pred nami. Na ta dan hkrati obhajamo slovesni praznik Marije, svete Božje matere in svetovni dan miru. Začetek novega leta nas spominja, da je čas milost, priložnost za človeško in duhovno rast ter za večje prizadevanje, da bi svoje življenje živeli kot dar in pomoč mladim, ki naj bi odkrivali lepoto in smisel življenja, ga branili in mu pomagali do njegove polne rasti. S psalmistom rad rečem Gospodu: »Daj nam spoznati štetje naših dni, da pridemo do srčne modrosti« (Ps 90,12). Miru si ne moremo zamišljati samo kot odsotnost vojne in spopadov niti ne samo kot sporazume o nenapadanju, čeprav je včasih tak mir v določenih delih sveta, ki trpijo zaradi nasilja, že velik uspeh. Mir je popolna človekova spravljenost s samim seboj, z drugimi, z naravo in z Bogom. Tak mir je mogoč samo, če je v njem obsežena resnica, pravičnost, razvoj in odpuščanje med osebami, socialnimi skupinami in narodi. S psalmistom rad izpovedujem: »Dobrota in zvestoba se bosta srečali, pravičnost in mir se bosta poljubila« (Ps 85,11). Da bi se pa ta čudoviti Božji načrt uresničil, nam Cerkev predstavi Marijo kot Božjo mater. Ona nas bo v tem letu 2007 spremljala in nas preko bogoslužja pripeljala do srečanja z Jezusom, ko nas bo vabila, naj ga sprejmemo: »Karkoli vam reče, storite« (Jn 2,5). Jezus je namreč prišel, da bi imeli življenje v izobilju (Jn 10,10), saj je on sam vstajenje in življenje (gl. Jn 11,25) in tisti, ki je odkril polni smisel človeškega življenja. Samo on ima ključ, ki odpirajo vrata za prehod iz smrti v življenje. Vsem vam in vsakomur posebej želim polnost življenja v Kristusu ter vam podajam duhovni in pastoralni program za to leto, ki ima za svojo osrednjo misel »življenje«.

Še preden pa vam razložim letošnje vezilo, bi vam rad kaj povedal o dogodkih, ki sem jih doživel v zadnjih treh mesecih od mojega zadnjega pisma. Čas od septembra do decembra sem preživel zelo napeto, ko sem obiskoval vizitatorije v Angoli, vzhodni frankofonski Afriki in na Madagaskarju: vse tri so obhajale 25. obletnico salezijanske navzočnosti. Obiskal sem tudi perujsko inšpektorijo, ki je že 15 let ni obiskal noben vrhovni predstojnik, pa tudi Bolivijo in Čile. Ne bom vam na dolgo pripovedoval o svojih izkušnjah in vtisih ob teh obiskih, saj boste o tem našli kroniko v tej številki GVS, pa tudi na ANS lahko dobite neposredne podatke o vsem, kar se dogaja v družbi. Udeležil sem se *Harambéja* in bil pri slovesnosti 137. misijonske odprave, ki je bila v cerkvi na Colle Don Bosco. Predsedoval sem vmesnemu zasedanju vrhovnega sveta, bil pri odprtju akademskega leta na UPS-u, imel nagovor na simpoziju o »Poklicnem izobraževanju in mladini v stiski« v Areseju ob petdesetletnici naše navzočnosti, ko je tedanji kardinal Janez Kr. Montini, milanski nadškof, povabil salezijance, »naj se zavzamejo za drugačno mladino«. Nadalje sem pridigal duhovne vaje inšpektorjem, inšpektorialnim svetovalcem in ravnateljem na Poljskem in v območju VZHOD. Bil sem tudi na zaključnem dnevu Svetovnega kongresa salezijanskih sodelavcev, zanimal sem se za potek seminarja »Evropa – misijonska dežela« in se udeležil vrhovne skupščine Združenja vrhovnih predstojnikov ter slovesnosti ob 150-letnici smrti matere Marjete.

Kako naj bi vse to bogastvo salezijanskega življenja strnil v eno besedo? Najpreprosteje: z zahvalo Bogu za toliko lepih stvari, ki sem jih po Božji dobroti izkusil na lastni koži. Prav zares, Gospod je resnično velikušen in dober do nas vseh. Prvi in najlepši odgovor je hvala in zahvala Bogu, da si bomo tako zaslužili še nove in večje milosti.

Tu se bom omejil samo na zadnje štiri zgoraj omenjene dogodke, ker menim, da so pomembni za celotno družbo.

Zlasti:

SVETOVNI KONGRES SALEZIJANSKIH SOTRUDNIKOV

Bil je v Rimu v Salesianumu od 9. do 12. novembra 2006. Kakor so izjavljali vsi udeleženci, je bila to lepa izkušnja salezijanske domačnosti v družinskem duhu. To je bila zadnja stopnja šestletnega dela, ko je bil podan predlog, da bi Pravilnik apostolskega življenja razdelili na dva dela: prvi, ki se nanaša na identiteto poklica in apostolata (Statut), in drugi (Pravilnik), ki se tiče uporabnosti, organizacije in prilagodljivosti.

Celotno združenje, ki ga vodi Svetovna konzulta, je opravilo veliko delo za prenovitev *Pravilnika apostolskega življenja* in se pri tem nenehno posvetovalo z bazo. Rezultat je izdelava dokumenta, razdeljenega na dva dela, toda z enotnim naslovom: *Načrt apostolskega življenja*.

Pri tem so z mnenji in predlogi sodelovali krajevni centri in inšpekcijski sveti. Svetovna konzulta je že februarja 2003 predstavila prvi uradni osnutek, skušala pa je ostati zvesta odličnemu in karizmatičnemu besedilu PAŽ-a iz l. 1986. Skušala pa je vnesti nekaj prvin v prid večji strukturalni avtonomiji, pozornosti do laikov in svetnih oseb, ki naj bi bila bolj odprta za potrebe salezijanskega poslanstva v današnjem svetu. Velik prispevek v tem procesu so dali sami salezijanski sodelavci, ki so se bolj kot kdaj zavedali svoje posebne salezijanske poklicnosti.

Ko so v prenovljenem besedilu *Načrta apostolskega življenja* prosili za spremembo imena od Salezijanski sodelavci v Salezijanci sodelavci, so hoteli jasno izraziti svoje zavedanje, da so po don Boskovem srcu pravi »zunanji salezijanci«, vključeni v svet.

V nenehni izmenjavi salezijanskih sodelavcev vsega sveta z vrhovnim predstojnikom, svetovno konzulto in vrhovno predstojnico HMP je nastalo besedilo, ki so ga dali na glasovanje *ad experimentum* za šest naslednjih let in je bilo izglasovano skoraj enoglasno.

Z velikim navdušenjem so sprejeli tudi mojo željo, naj bi »združenje« preimenovali v obširno salezijansko apostolsko gibanje z vsemi vejami salezijanske družine, da bodo bolj opaženi, verodostojni in učinkoviti pri poslanstvu v blagor današnje mladine, po don Boskovem apostolskem srcu.

Don Boskovi salezijanci se po 140 letih nenehne asistencije kot delegati in HMP kot delegatke pri svojih ustanovah zavedajo velike naloge, da

spremljajo ne le prijatelje in dobrotnike salezijanskega poslanstva, ampak predvsem brate in sestre, ki so velika laiška in svetna apostolska sila, ki je izšla iz samega don Boskovega srca.

Kongres so zaključili najprej v baziliki svetega Petra, ko so ob Petrovem grobu obnovili obljubo, nato pa še na trgu, ko so poslušali papeževo poslanico, ki je zvenela v skladju z geslom kongresa »Mi prenavljamo pravilnik, pravilnik pa prenavlja nas«. S tem so hoteli nakazati, da vse to ni bil zaključek, ampak izhodišče za nov zagon.

Pomemben dogodek je bil:

SEMINAR »EVROPA, MISIJSKA DEŽELA«

Od 16. do 20. novembra 2006 je potekal seminar, ki sta ga organizirala dikasterija za mladinsko pastoralo in za misijone ob udeležbi treh pokrajinskih svetovalcev za Evropo, inšpektorialnih delegatov za mladinsko pastoralo in drugih predstavnikov vseh inšpektorij treh evropskih pokrajin. Seminar je nadaljeval misel s srečanja evropskih inšpektorjev v začetku decembra 2004 in drugih evropskih srečanj, ki jih je organiziral dikasterij za mladinsko pastoralo. Od začetka do konca sem od blizu sledil temu srečanju in spodbujal sobrate, naj se pogumno lotijo velikega načrta »vrniti Evropi dušo« ter zaupljivo, veselo, požrtvovalno in strokovno delujejo za vzgojo mladih za vero. Kot zgled nove evangelizacije Evrope sem jim pokazal na svetega Pavla, ki je v rimski ječi, v tesnem prostoru, velikem komaj tri kvadratne metre, pričeval za Kristusa in jim odločno in pogumno oznanjal svoj evangelij (gl. *Apd* 28,16-31).

Na seminarju so sodelovali vsi zelo odgovorno bodisi glede analize tako različnih razmer v različnih predelih od vzhoda do zahoda in od severa do juga, kakor v prikazovanju izkušenj po posameznih inšpektorijah. Lepo je bilo vse to spraviti v skupno dediščino, saj smo se zavedali, da ne izhajamo iz točke nič, ampak gradimo na čvrsti izkušnji in ocenjujemo različne priložnosti, ki so nam bile dane v teku zgodovine, in si prizadevamo, kako bi sprejeli izzive današnje Evrope in bili pozorni na vse, kar bi nam pomagalo pri novi evangelizaciji. Bolj kot kdaj prej se zavedamo, da moramo **postaviti na prvo mesto prvo oznanjevanje evangelija in predstaviti Kristusa**. To terja nov tip oznanjevalca, ki bo prav tako navdušen

za don Boskovo geslo *Da mihi animas*. Sklepni dokument, ki sem mu dodal svoje pismo evropskim inšpektorjem in vsem sobratom, lepo povzema delo celotnega seminarja in nalogo, ki so si jo zastavili. Zelo sem zadovoljen z opravljenim delom in bi si želel, da tudi druge pokrajine napravijo kaj podobnega, saj prvenstvo evangelizacije ne velja samo za Evropo.

ZASEDANJE ZDRUŽENJA VRHOVNIH PREDSTOJNIKOV

Od 22. do 24. novembra je bilo – tudi to pot v Salesianumu – zasedanje združenja vrhovnih predstojnikov na temo *Skupaj za Božje kraljestvo*. Na prvi dan niso bili navzoči samo vrhovni predstojniki redov in kongregacij, ampak tudi znatna skupina vrhovnih predstojnic. Obhajali smo ta dan v duhu mednarodnega kongresa o posvečenem življenju, ki je bil v Rimu meseca novembra 2004. Tema pa tudi navzočnost vrhovnih predstojnikov in vrhovnih predstojnic je bila, kako uresničiti duhovnost občestva, kako bi povečali sodelovanje med združenjima vrhovnih predstojnikov in predstojnic ter kongregacijami, ki so si blizu po karizmi ali poslanstvu, da bi vedno bolj in pomembneje sodelovali. Nismo razglabljali o preživetju ob vedno večjem staranju in pomanjkanju poklicev, kot se dogaja v delu zahodnega sveta, ampak kako bi rasli v čutu za Cerkev in se dali voditi Svetemu Duhu, da bi postalo redovno življenje vedno pomembnejše v današnjem svetu, povezano s Kristusovim poslanstvom. To ni zgolj funkcionalno vprašanje, marveč teološko, da Sveti Duh, ki ustvarja različnost in bogastvo karizem, kliče k edinosti za izgradnjo Kristusovega Telesa. Mi salezijanci smo opravili veliko delo na področju sodelovanja z laiki, ki jim že dolga leta prepuščamo odgovorne naloge, zlasti na področju šolstva. Rastemo v občestvu za služenje pri poslanstvu kot salezijanska družina. Nekateri inšpektorije v misijonih, v vzgojnih ustanovah in sprejemnih centrih imajo pravno urejene odnose med skupinami salezijanske družine ali drugimi redovnimi ustanovami. Danes znotraj posvečenega življenja poudarjamo »sodelovanje med enakimi« z drugimi redovnimi ustanovami, škofijami in laiški organizacijami. V takih primerih se sklepajo dogovori ne med posamezniki, ampak med ustanovami, ki določajo skupno načrtovanje, sprejemanje sklepov in preverjanje. To je rodilo že sadove na primer pri obvladovanju HIV-a/AIDS-a v Afriki, pri boju

proti trgovini z ljudmi in pri verodostojnem predstavnštvu v OZN. Če hočemo, da bo delo neprekinjeno in uspešno, ni dovolj samo navdušenje. To zahteva sporazume, ki morajo natančno opredeliti načrte, cilje, postopke za sprejemanje odločitev, financiranje, osebje in strategije za premagovanje sporov. Mi že poznamo iz lastne izkušnje odpore in težave, ki nastopajo pri delovanju znotraj same družbe, pokrajine ali inšpektorije. Lahko si mislimo, koliko večji so izzivi na ravni raznih kongregacij. Po mojem je najpomembnejše, da rastemo v kulturi občestva in v zavedanju, da je poslanstvo, za katerega delamo, Kristusovo poslanstvo.

Na zadnji dan zasedanja je bil izvoljen predsednik združenja vrhovnih predstojnikov. Izvolitev sem imel bolj kot izraz zaupanja do salezijske družbe kot do mene osebno. Skušal bom storiti kar največ skupaj s podpredsednikom in izvršnim svetom, ki mi je bil dan v pomoč. Prvi cilj bo spremljati in voditi ustanove posvečenega življenja danes, da bodo lahko dale odgovor pričakovanju Boga in Cerkve. Prepričan sem, da posvečeno življenje pomeni terapijo za človeško družbo, da bo le vidno in verodostojno znamenje Božje navzočnosti in ljubezni (»mistika«), da bo to kritično preverjanje vsega, kar ogroža človeško osebo, kakor jo pojmuje Božji načrt (»preroštvo«), in da bo solidarno s človeštvom, zlasti najrevnejšim, najpotrebnejšim in najbolj izrinjenim na rob (»diakonija«). Kaže, da se danes bolj kot kdaj od nas zahteva, da poslušamo Svetega Duha in se mu damo voditi.

Na koncu naj še omenim:

SLAVJA V ČAST MATERI MARJETI

Dogodek, ki je sprožil veliko navdušenje in so mu sledile mnogovrstne in prelepe pobude, je bila 150. obletnica smrti matere Marjete. V pismu, ki sem ga poslal inšpektorjem, sem jih povabil, naj mi sporočijo, kako bodo v njihovih inšpektorijah obhajali ta posebni datum. Zahvaljujem se vsem, ki so mi odgovorili in poslali programe, s katerimi so počastili don Boskovo mater. Imam zbrano debelo mapo z opisom slavij, ki so jih obhajali v letu 2006. Tako smo prišli do 25. novembra, vsi veseli nad čudovitim darom, ki nam ga je Gospod naklonil po kongregaciji za zadeve svetnikov: z dekretom 23. oktobra je priznal junaško življenje in junaške kreposti

matere Marjete in tudi njen glas svetosti ter jo razglasil za častitljivo. Zelo sem hvaležen svetemu očetu, ki je pozitivno sprejel našo prošnjo, da bi bilo to priznanje objavljeno do 25. novembra, seveda ob upoštevanju vseh stopenj postopka. Nič ne prikrivam, da sem doživljal branje in uradno izročitev dekreta z globoko ganjenostjo. Ko sedaj molimo, da bi Gospod pospešil dan beatifikacije in kanonizacije matere Marjete, je pa predvsem pomembno, da bi pospeševali poklicanost k svetosti v naši salezijanski družini. Kakršen koli že imamo načrt življenja, jemljimo vsakdanje življenje kot pot posvečenja. Zavedati se moramo, da svetost ne obstaja v izrednih stvareh, ampak da navadne stvari opravljamo na izreden način. Na drugi strani pa vas vabim, da širite *Združenje matere Marjete* po vseh inšpektorijah. V njih bodo starši posvečenih z molitvijo spremljali poklic svojih otrok in jih podpirali zlasti v trenutkih preizkušenj. Ker združenje obstaja že v mnogih krajih, bi morda bil čas misliti na uradno pridružitvev združenja k salezijanski družini.

VEZILO 2007

Preden preidem k razlagi vezila, bi rad še nekaj povedal. Gre za odziv, ki ga ima vezilo po vsem salezijanskem svetu, ko namreč vedno bolj postaja duhovni in pastoralni program. To terja posebno pozornost, da ne bi uresničevali kratkoročnih programov, ki bi utegnili razvrednotiti salezijanski VPN različnih zavodov in inšpektorij. Na eni strani bi se morali bolj zavedati, da vezilo velja za vso salezijansko družino in ne zgolj za salezijance, na drugi strani pa poskušati, vsaj v našem primeru, vezilo povezati z velikimi odločitvami salezijanskega VPN, da bi tako izkoristili pobude za uresničevanje vzgojno-pastoralnega načrta v njegovi celotnosti.

1. Uvod

Vezilo preteklega leta je v salezijanski družini vzbudilo veliko navdušenje in je priklicalo na dan mnogo novih pobud. Z letošnjim vezilom bi rad spodbudil, da bi se začeto delo nadaljevalo in hkrati odpiralo nova obzorja.

V letu 2006, ki smo ga posvetili prizadevanju za družino, smo doživeli pomembno peto mednarodno srečanje družin, pri katerem so ponovno potrdili pomembnost ljubezni in človeškega življenja, za katerega je družina najprimernejše okolje. Papeževe besede, s katerimi je nagovoril stotisoče udeležencev, med katerimi je bilo veliko članov salezijanske družine, vlivajo upanje in nas obvezujejo, da še naprej branimo življenje in delamo za obnovo družine, ki je zibelka življenja in ljubezni.

Hkrati pa smo bili priče dramatičnim dogodkom, v katerih smo ponovno občutili zaničevanje človeškega življenja: vojna v Iraku in na Srednjem vzhodu, teroristično nasilje, vedno večja in nezaustavljiva emigracija, zloraba otrok in žensk, zakoni, ki dovoljujejo poizkuse na izvornih celicah, ipd.

Ob vsem tem vidimo, kako je življenje ogroženo, kot je zatrdil Janez Pavel II. mladim ob svetovnem dnevu mladih v Denverju: »Z leti je življenje vedno bolj ogroženo in zavzema ogromne razsežnosti. Ne gre samo za grožnje, ki prihajajo od zunaj, od naravnih sil ali od »Kajnov«, ki ubijajo »Abele«. Gre za načrtovane sistematične in znanstvene grožnje. Dvajseto

stoletje bo zaznamovano kot doba množičnih napadov na življenje, neskončnih vrst vojn in nenehnega uničevanja nedolžnih življenj. Krivi preroki in krivi učitelji so dosegli največji uspeh.«¹

Ob pogledu na tako dogajanje ne smemo ostati neprizadeti, zlasti kot člani salezijanske družine, ki jo preveva humanistični duh sv. Frančiška Saleškega, ki ga je doživljal don Bosko in nam ga izročal kot dragoceno vzgojno dediščino.²

Zavedati se moramo, da nas poziva Bog, ki ljubi življenje. Če človeško življenje izvira iz samega Božjega Duha, če je Božji dih, če smo bili ustvarjeni po njegovi podobi in sličnosti, nad nami gotovo plava Božja ljubezen. Bog ljubi vsa bitja. Ne more sovražiti tistega, kar je ustvaril iz ljubezni.

V nasprotju s tistimi, ki živijo v temačnem prepričanju, da Bog pomeni grožnjo za človeško življenje in pritiska na človeka, zato ga je treba odstraniti, da bodo lahko v polnosti uživali življenje, pa hočemo mi razglašati svojo vero v Boga kot najboljšega človekovega prijatelja in najvarnejšega branilca njegovega življenja. Tako se je razodeval v zgodovini Izraela in tako se izraža tudi pisec Knjige modrosti: »Ljubiš vse, kar je, nič od tega, kar si naredil, ti ni zoprno, saj tega, kar bi sovražil, ne bi ustvaril. In kako naj bi moglo obstajati, ako ti ne bi hotel, in kako bi se moglo obdržati, česar ti ne bi poklical? Toda ti prizanašaš vsemu, ker je tvoje, Gospodar, ljubitelj življenja. Tvoj neminljivi duh je namreč v vsem. Zato tiste, ki padajo, kaznuješ po malem. Opozarjaš jih, v čem so grešili, in opominjaš, naj se odvrnejo od hudobije, in verujejo vate, Gospod« (Mdr 11,24-12,2).

Bog daje življenje iz ljubezni, ga vzdržuje v ljubezni in ga namenja za ljubezen. Božja ljubezen nas sili, da naj ljubimo življenje, mu odgovorno služimo, branimo z upanjem, oznanjamo njegovo vrednoto in smisel, zlasti najslabotnejši in nezaščiteni mladini, prepuščeni praznoti in nemiru.

Zato celotni salezijanski družini predlagam, naj se dajo voditi Bogu, ki ljubi življenje, in odločno branijo in pospešujejo življenje.

V času, ko je življenje posebej ogroženo, si kot salezijanska družina prizadevamo, da bi:

- hvaležno in z veseljem sprejemali življenje kot nedotakljiv dar,

---

¹ J. P. II., Govor med molitvenim bedenjem ob 8. svetovnem dnevu mladih v Denverju 14. 8. 1993, v *Osservatore Romano* 17/18-8-8-1993.

² Gl. Listina poslanstva salezijanske družine, št. 9, 10, 16.

- *zavzeto pospeševali življenje in mu odgovorno služili,*
- *branili dostojanstvo in kakovost vsakršnega življenja,*
zlasti najbolj slabotnega, najbolj ubogega, najbolj izpostavljenega.

To vezilo hoče biti »odločna in čvrsta ponovna potrditev vrednote človekovega življenja in njegove nedotakljivosti, hkrati pa v Božjem imenu vroč poziv vsem in vsakomur: spoštuj, brani, ljubi vsako človeško življenje in mu služi! Samo na ta način boš našel pravico, razvoj, pravo svobodo, mir in srečo!«³

2. Dvournost sedanje kulture življenja

Papež Benedikt XVI. je dejal rimskim duhovnikom: »Menim, da je na neki način jedro našega pastoralnega dela: podpirati pravo gledanje na življenje, obnoviti odnos z Bogom kot odnos, ki nam daje življenje in nam kaže pot do življenja.«⁴

Najprej moramo razbrati nekatera težka nasprotja današnje kulture, zbrati vprašanja, ki jih postavlja način življenja sodobnega človeka, ovrednotiti, kar je pozitivnega v modernem življenju za njegovo okrepitev, in razkrinkati »kulturo smrti«, ki ogroža življenje človeškega bitja in njegovega sveta.

- ***Vrednota človekovega življenja, ki jo oznanjamo in branimo, a jo tudi napadajo in ogrožajo***

Moderni človek si je nedvomno pridobil veliko bolj živo zavedanje o dostojanstvu človekove osebe in njenih neodtujljivih pravic. Danes na vso moč protestirajo proti smrtni kazni, mučenju, trpinčenju in vsakršni žalitvi, ki bi poniževala osebo. Moderne zakonodaje in socialni ukrepi na veliko načinov določajo te zahteve po spoštovanju osebe in obrambi človekovega življenja.

Ne smemo pa spregledati nasilja, ki ga izvajajo nad vsem, kar se razglašča za družbeno in ga določajo z zakoni. Človekovo življenje pred poro-

³ J. P. II, okrožnica *Evangelij življenja*, 5.

⁴ Kleru rimske škofije. Post 2006, v *Osservatore Romano*, 4. 3. 2006, str. 4 sl.

dom odstranjajo s splavom; isto se dogaja v končnih fazah življenja z napačnim »usmiljenjem« do bolnika ali z evtanazijo, češ da so mu omogočili »dostojanstveno smrt«.

Vnebovpijoče pohujšanje je zlorabljanje otrok za vojake ali spolno zlorabo, siljenje žensk v prostitucijo, ki jih organizirane skupine zaslužujejo za služenje na trgu spolnosti.

Posebej pa je žalosten pogled na toliko ljudi, zlasti mladih, ki jih je zagrabil vrtinec mamil, uživanje alkohola ali živijo lahkomiselnost, neurejeno in neodgovorno.

V družbi in v svetu, ki je vedno bolj razvit, kjer so možnosti za spodobno življenje vedno večje, pa kljub temu raste število izrinjenih, prisiljenih na rob preživetja, celi narodi in celine izkoriščanih in pozabljenih, kot da bi šlo za bitja druge vrste.

• *Kakovost življenja: dvoumen cilj*

Dolgo časa je bila skrb ljudstev usmerjena v zagotavljanje temeljnih in nujnih razmer za obstanek. To je bil edini cilj, ko ni bilo sredstev, da bi si lahko želeli kaj več. Že nekaj let sem je kakovost življenja postala nov cilj družbe in posameznikov.

Ta skrb za kakovost življenja ima lahko zelo različne posledice, pač glede na namen, ki jih preveva: lahko jo navdihuje humanitarna volja za razvoj ugodnejših razmer za spodobno življenje vseh ljudi, lahko pa postane zgolj zahteva sama v sebi, koristoljubna in uživaška, ki izključuje iz življenja tiste, ki ne dosega določene višine. Tako se uvaja razločevanje na primer med bolniki, za katere skrbijo z vsemi mogočimi sredstvi, in med revnimi bolniki (prizadeti, ostareli brez družine, kronični bolniki itn.), ki jih zanemarjajo in jim celo odrekajo učinkovito terapijo. Nekatere imajo celo za manj pomembne ali manj koristne, odvečne, ki ogrožajo blaginjo drugih in jih je zato jih treba odstraniti.

Da bi maloštevilnim zagotovili višjo raven življenja, uživaško in porabniško, pospešujejo propad in uničenje planetarnega ekosistema (one-snaženje v različnih oblikah, klimatske spremembe, kriza vodnih virov, zmanjševanje bioloških vrst itn.), pospešujejo pa nevzdržen vzorec razvoja, ki resno ogroža prihodnost človeštva.

• **Naraščajoča uničujoča napadalnost**

Ob tolikernih znamenjih, ki dokazujejo, kako raste spoštovanje človeškega življenja, skrb za vsako živo bitje in spoštovanje naravnega okolja, pa na žalost narašča vedno večje nasilje. Pomislimo na vse vojne in na trgovino z orožjem, ki povzroča tisoče nedolžnih žrtev; tako krute vojne med ljudstvi in narodnimi skupnostmi, ki prisilijo cela ljudstva, da zapuščajo svoja domovanja in iščejo zavetje zunaj svoje domovine; tako tudi ksenofobni odpor proti priseljencem, na katere gledajo kot na nevarnost in grožnjo ter jim odrekajo najosnovnejše človeške pravice.

Obstajajo tudi druge vrste nasilja, ki izhajajo iz negativnega odnosa do življenja zaradi razočaranja nad nepotešenimi željami; tedaj narašča v njih sovražnost, zavračanje ter sovraštvo do življenja in do drugih. Tako uničujejo stvari, mučijo ljudi, povzročajo škodo iz same škodoželjnosti ... Tako nasilje velikokrat vlada med mladostniškimi tolpmami ali med skupinami, ki zganjajo nasilje po ulicah ipd.

• **Kultura proti življenju**

Večjo skrb pa povzroča širjenje mišljenja, vrednotenja in vedenja, ki se pojavlja kot normalno, celo kot obramba svobode, ki pa nikakor ne brani in ne pospešuje življenja, marveč ga slabša, izvotljuje in končno uničuje. Janez Pavel II. je temu rekel »kultura smrti«. »Priče smo,« je pisal, »širše stvarnosti, ki bi jo lahko imeli za pravo *grešno strukturo*; značilno za to strukturo je prevzemanje neke protisolidarne kulture, ki se v mnogih primerih izkaže za pravo »kulturo smrti« ... Tako se sproži neke vrste »zarota proti življenju«. Ta ne pritegne samo posameznikov v njihovih individualnih, družinskih ali skupnostnih odnosih, temveč gre veliko dalje vse do tega, da na svetovni ravni načne in prevrača odnose med narodi in državami.«⁵

Zaradi teh razmer se čutimo prizadete kot vzgojitelji, ki bi radi mladim pomagali odkriti in pospeševati absolutno vrednoto vsakega življenja, zlasti človeškega. Naj navedem nekaj teh *izzivov in vprašanj*:

---

⁵ EŽ, 12.

- *Zadnji temelj absolutne vrednosti človeškega življenja.*

Zakaj zasluži vsako življenje, da ga branimo in spoštujemo vedno ter v vsakršnih razmerah in okoliščinah? Ali je življenje nekaterih več vredno kot življenje drugih?

Kje je merilo za človeka zares vredno življenje?

- Izziv za pospeševanje življenja za vse, zlasti za najslabotnejše in najbolj nezaščitene.

Ali je človeško, da se velika občutljivost današnjega človeka do polnejšega in boljšega življenja velikokrat sprevrže v večjo grožnjo življenju slabotnejših in nezaščitelih?

- Izziv evangelizacije v teh razmerah in v tej kulturi.

Kako se spopasti s to kulturo, ki nasprotuje življenju, in ji oznaniti »evangelij življenja« kot silo, ki more vse ozdraviti in poživiti?

Kako naj v naših skupnostih, med mladimi in v salezijanski družini pospešujemo slog življenja po don Boskovem vzoru, ki naj vse vodi k ljubezni, vrednotenju, obrambi in pospeševanju življenja, ki je dar in služenje?

3. Vključevanje salezijanske družine pri obrambi življenja

To gledanje ne bi ustrezalo stvarnemu stanju, če ne bi poudarili mnogih naporov in prizadevanj, ki jih po vseh delih sveta uresničujejo razne skupine salezijanske družine. Naj vam predstavim nekatere najbolj splošne in pomembne pobude v naši salezijanski družini, hkrati pa vas vabim, da spoznate, ovrednotite in razvijate že obstoječe vire moči, pobude in možnosti v vsaki deželi in pokrajini. Tu vam podajam seveda nepopoln seznam pobud, ki govorijo o prizadevanju salezijanske družine za življenje:

- Solidarnost ob velikih naravnih nesrečah v zadnjih letih (cunami, potresi, povodnji, požari, napadi, vojne ...), ki govorijo o pripravljenosti in občutljivosti tolikernih ljudi, zlasti preprostih, da takoj velikodušno pomagajo drugim in branijo življenje najrevnejših ter jim vlivajo novo upanje za prihodnost.

- Vsakodnevno sprejemanje mnogih ogroženih mladih, mladih z ulice, brezposelnih itn. Na tisoče vzgojiteljev velikodušno in v salezijanskem duhu daruje svoje življenje, da bi jim pomagali premagati njihove težave in nevarnosti ter si ustvariti boljše življenje.

- Razni programi za pomoč beguncem in priseljencem, ki jih vodi salezijanska družina v raznih državah pri sprejemanju, vzgoji in pozitivnem vključevanju v novo kulturo.

- Tekoče pobude v Afriki, kot so programi *Stop aidsu in Love matters* za zaježitev aidsa, ki muči to preizkušeno celino, ki je vzrok milijonov mrtvih in pušča za seboj milijone sirot. Salezijanska družina uresničuje preventivne pobude, da bi strokovno poučile mlade o tej temi in jim vzgojili vest, saj se te pandemije ne more premagati z zdravili, ampak z učinkovito vzgojo.

- Na tisoče vzgojiteljev in vzgojiteljic, ki si v raznih salezijanskih ustanovah prizadevajo za vzgojo mladih in jih pripravljajo, da bi se mogli vključiti v svet dela.

- Ogromno humanitarno, vzgojno in evangelizatorsko delo v misijonskih predelih, kjer je to velikokrat skoraj edina možnost obrambe življenja in celostnega človeškega napredka za tisoče ljudi in celotnih ljudstev.

- Obilno delo v misijonih z ogromno dejavnostjo, ki je usmerjeno ne samo na ohranjanje domačih rodov, marveč predvsem na njihov razvoj, njihovo javno in družbeno priznanje z njihovimi pravicami do lastnega jezika, kulture, mednarodnega priznanja, družbene organizacije in političnega predstavništva.

- Delo mnogih družin v stiski, ki pa si predano in velikodušno prizadevajo za vzgojo in obrambo življenja.

- Prostovoljstvo v najrazličnejših oblikah: v družbeni, misijonski in v skrbi za poklice.

K temu dodamo še druge pobude in dejavnosti, ki dan za dnem ustvarjajo mrežo, ki podpira veliko število ogroženih in stiskanih, ter odločno in velikodušno skušajo uresničiti bolj človeško, solidarno in evangeljsko življenje ter tako ustvarjajo »kulturo življenja«.

Menim, da se s temi številnimi in usposobljenimi ljudmi moremo in moramo lotiti velikih izzivov, ki se tičejo obrambe življenja. Vezilo je le spodbuda za poglobljanje lastne poklicanosti k življenju in vabilo, da bi združili svoje moči ter ustvarjalno in odločno odgovorili na te velike izzive.

4. Bog, ki ljubi življenje

Vse od prvih strani Geneze do zadnje strani Knjige razodetja izraža Sveto pismo vero in globoko prepričanje Božjega ljudstva, da življenje prihaja od Boga in da ga je treba živeti v navzočnosti njega, ki ga varuje in ščiti. To je Božji blagoslov, v katerem se blesti njegova ljubezen in njegova velikodušnost. To je največji dar, ki nam ga Bog lahko nakloni.

Zato se moramo veseliti življenja. Prva zapoved, ki nam jo daje, je, naj živimo. Zapoved ni zapisana na kamnitih tablah, marveč v srcu. Prva pokorščina do Boga je, da ljubimo življenje, ga sprejemamo s hvaležnim srcem in ga skrbno gojimo ter razvijamo vse možnosti, ki se v njem skrivajo.

Sveto pismo vedno znova poudarja neposredno povezanost življenja z Bogom. Človeško življenje prihaja od Boga. Kot je poudarjal Janez Pavel II., je »dar, s katerim Bog daje nekaj sebe svoji ustvarjenini«. ⁶ Bog je edini gospodar nad življenjem. Človek ne more z njim razpolagati. Življenje in smrt sta v njegovih rokah: »V njegovi roki je življenje vseh bitij, duh slehernega človeškega telesa« (*Job* 12,10). Vsako življenje prihaja od Boga in Bog ga ščiti. Ne ustvari človeka, da bi ga prepustil smrti, ampak da bi živel (prim. *Mdr* 2,23).

Prav zavoljo tega je Bog življenja »Bog revnih«, ki se komaj prebijajo skozi življenje; je »Bog pravičnosti«, ki brani tiste, ki jim z zlorabami in krivicami grozijo nasilneži in mogočneži (gl. Zakonik zaveze v 2 *Mz* 21,1-23,9). Samo Bog, ki drži obljubo, se v zgodovini lahko izkaže kot branilec ubogih, slabotnih, vdov, tujcev in nemočnih. Poznati tega Boga pomeni braniti pravico do življenja in bojevati se proti tistim, ki življenje ubijajo. Verovati vanj pomeni solidarno se zavzemati za tiste, ki trpijo in umirajo zapuščeni. Poslušati njegov glas pomeni odpreti uho in srce njegovemu nenehnemu klicu: »Kaj si storil s svojim bratom?« (gl. 1 *Mz* 4,9-10).

Bog, ki se je že v Stari zavezi razodeval kot »prijatelj življenja«, se je učlovečil v *Jezusu Kristusu*. V njem so učenci na lastne oči lahko videli in z lastnimi rokami otipali njega, ki je »Beseda življenja« (prim. 1 *Jn* 1,1). Njegove besede in njegova dela pospešujejo življenje in zdravje človeškega bitja. V prvi krščanski skupnosti je ostal prav ta spomin na Jezusa: »Bog ga je mazilil s Svetim Duhom in z močjo; hodil je iz kraja v kraj ter delal dobra dela in ozdravljaval vse, ki so bili pod hudičevo oblastjo, zakaj Bog je bil z njim« (*Apd* 10, 38).

---

⁶ EŽ, 34.

Za Jezusa je življenje dragocen dar, ki velja »več kot jed« (Mt 6,25). Pomembneje je rešiti življenje kot držati se predpisov o soboti (prim. Mr 3,4), kajti »Bog ni Bog mrtvih, ampak živih« (Mr 12,20). Obramba človekovega življenja je osrednja misel programa Božjega kraljestva. Oba vidika, oznanjevanje evangelija in skrb za človekovo življenje, dopolnjujeta vsebino njegovega mesijanskega delovanja, kot se to lepo vidi v evangelijih: »Jezus je hodil po vsej Galileji ..., oznanjal evangelij kraljestva in ozdravljaj vsakovrstne bolezni in vsakovrstne slabosti med ljudstvom« (Mt 4,23; 9,35; Lk 6,18). Njegovo ozdravljanje je celo najznačilnejše mesijansko znamenje. Mesija je tam, kjer se najbolj neposredno razodevajo dela Božjega poslanca: »Slepi spregledujejo, hromi hodijo, gobavi so očiščeni, gluhi slišijo, mrtvi so obujeni, ubogim se oznanja evangelij« (Mt 11,5).

Tudi v Janezovem evangeliju ima življenje osrednje mesto. Jezus pri naša in zagotavlja »večno« in dokončno življenje, to je življenje, ki ga Bog daje svojim otrokom, ki se bo dokončno dopolnilo onkraj tega sveta. Zato nam evangelist prikazuje Kristusa kot »kruh življenja« (Jn 6,35.48), kot »luč življenja« (Jn 8,12); kot »pot, resnico in življenje« (Jn 14,6), kot »vstajenje in življenje« (Jn 11,25), tako da bo vsak moški ali ženska, »ki vanj veruje, živel, tudi če umre« (Jn 11,25).

To večno življenje lahko občutimo že sedaj: »Kdor veruje, ima večno življenje« (Jn 6,47); kdor posluša njegovo besedo, »ima večno življenje ... je prestopil iz smrti v življenje« (Jn 5,24); »kdor je njegovo meso in pije njegovo kri, ima večno življenje in on ga bo obudil poslednji dan« (Jn 6,54). Toda temeljna izkušnja, ki nam zagotavlja, da se bo naše življenje odprlo in usmerilo k temu večnemu odrešenju, je vedno ljubezen: »Mi vemo, da smo iz smrti prešli v življenje, ker brate ljubimo. Kdor ne ljubi, ostaja v smrti (1 Jn 3,14).

Jezus ne samo ceni in brani življenje, ampak tudi *daje svoje življenje* kot največje služenje v ljubezni, da se človekovo življenje ne bi končalo v smrti in dokončnem razpadu. »Dam svoje življenje ... Nihče mi ga ne jemlje, ampak ga dajem sam od sebe. Oblast imam, da ga dam, in oblast imam, da ga spet prejmem« (Jn 10,17). Če Jezus daje samega sebe vse do smrti, ni to zato, ker bi preziral življenje, temveč ker zelo ljubi življenje in ga hoče za vse, tudi za najnesrečnejše. Hoče, da bi bilo dokončno, polno in večno.

To »križano življenje« iz ljubezni je po vzorcu današnje družbe »pohujšanje in norost«. Z gledišča krščanske vere pa je najvišje merilo vsakega

življenja, ki hoče biti v polnosti človeško, ne popačeno zaradi sebičnosti, pomanjkanja solidarnosti in krivičnosti. Nasprotno, to »križano življenje« je za vernike najvišje razodetje Božje ljubezni do človeka ter spoštovanja in obrambe človeškega življenja: je res »evangelij življenja«.

To življenje doseže svoj višek v vstajenju. Bog, ki je obudil Jezusa, je Bog, ki daje življenje tam, kjer ljudje zadajajo smrt: »Vi ste ga umorili ..., toda Bog ga je obudil« (*Apd* 2,23-24). Tisti, ki veruje v tega Boga, ki obuja od smrti, »Boga živih«, vzljubi življenje na popolnoma nov način in s celovito ljubeznijo. Velikonočna vera spodbuja vernika, naj se postavi na stran življenja povsod, kjer je to življenje ranjeno, težko žaljeno ali uničevano. Ta boj proti smrti nima za temelj samo kakega etičnega imperativa, ampak vero v tega Boga, ki obuja od mrtvih, ki tudi hoče, da bo človek za vedno deležen njegovega Božjega življenja. Tu dosega svoj višek krščanska resnica o življenju: »Njegovo dostojanstvo ni vezano samo na njegov izvor, na izhajanje od Boga, ampak tudi na njegov konec, na njegovo občestvo z Bogom, ko ga bomo v polnosti spoznali in ga ljubili. V luči te resnice sv. Irenej točneje opredeljuje in dopolnjuje proslavljanje človeka: 'slava Božja' je 'človek, ki živi, človekovo življenje pa je v gledanju Boga'.«⁷

5. Dajmo se voditi Bogu, ki ljubi življenje

Božja ljubezen do življenja nas spodbuja, da izpričujemo, razglavamo in ljubimo vrednoto človekovega življenja. Janez Pavel II. je zapisal: »Potrebno je torej evangelij življenja prinašati srcu vsakega moža in žene ter ga vložiti v najbolj skrite gube celotne družbe.«⁸ Zato moramo jasno in odločno oznanjati nedotakljiv značaj življenja.

Življenje človeškega bitja je krhko, začasno in minljivo, je pa sveto in nedotakljivo. Bog je vлил svoj dah v človeka, ustvaril ga je »po svoji podobi in sličnosti (*1 Mz* 1,27). Nihče ne sme po svoji mili volji razpolagati z življenjem, ne s svojim ne z življenjem drugega. To življenje, ki smo ga dobili od Boga, je temelj človekovega dostojanstva, prva vrednota, na kateri temeljijo in se razvijajo vse druge vrednote in pravice.

---

⁷ EŽ, 38.

⁸ EŽ, 80.

Božja zapoved je jasna in nepreklicna: »Ne ubijaj« (2 Mz 20,13). Čeprav je izražena v negativni obliki, izraža temeljni smisel vrednote življenja in nas vedno znova spodbuja, da jo poudarjamo tudi danes.

Ko opažamo toliko napadov na življenje, je odločilnega pomena *vzgoja*, ki bo bolj občutljiva za vrednoto življenja, za njegovo spoštovanje in obrambo; vzgoja, ki bo pomagala k celostnejšemu pogledu na življenje in na zdravje in v človeku vzgajala moralni čut. Nove generacije potrebujejo starše in vzgojitelje, ki bodo pravi »učitelji življenja«. Poučevati jih je treba, da bodo hvaležni za življenje, da bodo živeli zdravo in umirjeno, da bodo sprejemali odgovornost za svoje življenje, ga gradili, sprejemali tudi neuspehe, težave, odpovedi, trpljenje, slavili življenje in Boga, ki nam ga daje, ter ga živeli v ljubezni in predanosti.

Da bi izpolnili to nalogo, se moramo spomniti na poklic in poslanstvo *družine*. Njeno vzgojno poslanstvo izhaja iz same narave in njenega posebnega poslanstva, saj je vendar občestvo življenja in ljubezni, ki naj »varuje, odkriva in posreduje ljubezen«⁹. Družina oznanja evangelij življenja predvsem z vzgajanjem otrok za spoštovanje življenja in za hvaležnost za Božji dar.

Gre za vzgojo *vesti*. Družina s svojo besedo, svojim pričevanjem, pri vsakdanjih odnosih in odločitvah lahko poučuje, vzgaja in pomaga živeti velike vrednote svobode, spoštovanja drugih, sprejemanja, pogovora, čuta za pravičnost, solidarnost in žrtvovanje samega sebe. Tako bodo starši zapupno in pogumno vzgajali svoje otroke za bistvene vrednote človeškega življenja.

6. Don Bosko, ki ljubi in pospešuje življenje za mlade, zlasti najrevnejše

Mi člani salezijanske družine vidimo v don Bosku vzornika ter učitelja ljubezni in prizadevanja za življenje.

Don Bosko je že kot otrok kazal veliko življenjsko moč. Od svoje matere Marjete se je učil odkrivati lepoto narave in življenja. Znal je uživati v lepoti pokrajine, gričev in razcvetelega polja, ki je obdajalo Becchi, začuden je opazoval zvezdne noči, navezal se je na ptička, ki ga je v vsem

---

⁹ J. P. II, Apostolska spodbuda *Familiaris consortio*, 17.

ubogal. Njegova mati ga je učila, naj v vseh teh stvareh odkriva delo Boga Stvarnika, ki skrbi za svoje otroke, njegovo modrost in neskončno moč, zlasti pa njegovo ljubezen. Tako se je Janez odpiral za pozitiven pogled na življenje, oprt na Božjo previdnost. Znal je uživati v preprostih trenutkih kmečkega življenja in se brez obupavanja spoprijemal s težavami, na katere je kot mlad fant naletel doma. S tem razpoloženjem je skušal napolniti z veseljem svoje tovariše, ko jim je ob praznikih pripravil najrazličnejše igre. Pri tem pa je vedno imel vzgojni namen: da bi postajali boljši in izpolnjevali krščanske dolžnosti. Še kot dijak v Chieriju je ustanovil družbo veselja, katere prvi namen je bil, da bi bili vedno veseli in pazili, da ne bi žalili Boga.

Ko je kot duhovnik hodil po turinskih ulicah in obiskoval zapore, je dojel, da mladi iščejo srečo, želijo uživati življenje in se čutiti sprejete in spoštovane. Če kdaj v tej želji skrenejo na napačno pot in pridejo v zapor, se jim to zgodi ne zato, ker bi bili hudobni, ampak ker ne najdejo človeka, ki bi veroval vanje in bi jim pomagal pozitivno razviti njihove energije in sposobnosti. Zato je don Bosko svoje življenje posvetil njim in z njimi ustvaril pozitivno okolje, v katerem bodo okušali veselje nad življenjem. Zato jim je dajal priložnost za igre, za zabavo, za šolo, da bi lahko našli delovno mesto, se čutili ljubljene, sprejete in spoštovane v družinskem ozračju. Igra, glasba, gledališče, izleti in sprehodi so za don Boska bili pomembna vzgojna sredstva in način, da bi si pridobil srca. Tako jim je pomagal razviti najboljše lastnosti, postali so sposobni za dobra dela in koristni drugim in družbi. Tako jih je don Bosko pridobil, da so spoznali Jezusa in postali njegovi prijatelji.

Lahko rečemo, da je don Bosko s svojimi valdoškimi fanti *vzgajal za življenje*, za veselje in za praznovanje. Vabil jih je celo, da so si sami prizadevali ustvarjati med tovariši tako okolje. V življenjepisu o Francku Besuccu je zapisal: »Če hočeš postati dober, se drži samo treh stvari in vse bo šlo dobro. Te so: veselje, učenje in pobožnost. Če se boš tega držal, boš lahko živel srečno in storil veliko dobrega za svojo dušo.« Veselje je bistvena značilnost družinskega ozračja in izraz ljubeznivosti, logičen sad notranjega in samoumevnega reda, ki temelji na razumu in veri, ki ima svoj zadnji izvor v miru z Bogom, v življenju milosti.¹⁰ Zato za don Boska veselje ni bilo samo sredstvo za ubogljivost, ampak oblika življenja, ki upošteva fantovo naravo in njegovo željo po življenju. Don Bosko ga je

---

¹⁰ Gl. P. BRAIDO, *Pervenire non reprimere*.LAS, Rim 1999, str. 324-325.

poznal in hotel, naj se v polnosti uresniči, in vedel, da je fantova najgloblja želja veselje nad življenjem, svoboda, igra in prijateljstvo. Don Bosko pa je kot duhovnik dobro vedel, da krščanstvo ni vera prepovedi, ampak nasprotno vera življenja, sreče in ljubezni. Zato je z različnimi praznovanji in zabavami odprl fantom pot do Jezusa Kristusa in jih popeljal do osebnega prijateljstva z njim. Ob podobi krščanskega življenja, ki so jo ti fantje dobivali od takratne družbe, češ da je življenje žalostno, polno odpovedi in prepovedi, ki je kaj malo primerno za mlade, jim je don Bosko podal podobo krščanskega življenja v sreči in veselju.

Don Bosko je posvečeval delo in veselje. Bil je svetnik krščanske veselosti, aktivnega in veselega krščanskega življenja ... V tem je njegova izvirnost. »V genialnem poletu svoje ljubezni, polne človeškega razumevanja, prepričan o naravnih in poštenih zahtevah mladosti in zdravega življenja je don Bosko hkrati z delom posvečeval veselje, veselje nad življenjem, delom in molitvijo.«¹¹

Don Bosko je živel in znal tudi vsem svojim sinovom, sodelavcem in prijateljem vliti *pozitiven in celosten pogled na življenje*. Verjel je v dobroto in dostojanstvo vsakega človeka, zlasti mladega, posebno še revnega in ogroženega. Pisal je: »Vzgojitelj mora biti prepričan, da imajo vsi ali skoraj vsi ti fantje naravno razumnost, da spoznajo dobroto, ki jim jo izkazujemo, in občutljivo srce, ki se zlahka odpira za hvaležnost.«¹² Zato je bil prepričan, da se da pridobiti vsakega fanta, prepričan o učinkovitosti vzgojnega dela, kadar ga uresničujemo z velikodušno požrtvovalnostjo in se držimo metode razuma in ljubeznivosti.

Zato je treba zapuščenim in zabredlim fantom pomagati, da najdejo najosnovnejši smisel življenja. Zato je treba v njih spodbujati željo po življenju, da bi se oni sami in njihovi domači z delom in lastnim znojem počeno preživljali. Tistim, ki so doživljali pomanjkanje ljubezni, je don Bosko želel ustvariti okolje in bogato mrežo družinskih in prijateljskih odnosov, ki so jim mogli vzbuditi čustveno življenje, polno napetih delovnih in čustvenih povezav.

Nadalje je bil don Bosko prepričan, da krščanska vera in prijateljstvo z Jezusom Kristusom ustvarjata najmočnejšo in najučinkovitejšo energijo,

---

¹¹ F. Orestano, ki ga navaja P. BRAIDO, *op. cit.* Str. 236.

¹² A. DA SILVA FERREIRA, *Dialog med don Boskom in učiteljem Francem Bodratom - 1864*, RSS (1984) 385.

ki podpira vzgojne napore ter vodi k veselemu in srečnemu življenju tukaj na zemlji in zagotavlja večno srečo v nebesih. Zato je postavljaj kot najvišji vzgojni cilj *svetost*, ne le za nekatere izbrance, ampak kot ideal, dostopen vsem, kot je dejal v večernem govoru, ki je Dominika Savia spodbudil k prizadevanju za svetost: »Božja volja je, da vsi postanemo sveti; ni težko postati svet; kdor postane svet, mu je pripravljena velika nagrada v nebesih.«¹³

V njem kot duhovniku in vzgojitelju je bila stalna volja, da bi cenil in razvijal, kar je pozitivnega v življenju in v srcu vsakega človeka, in pospeševal krščansko življenje, ki bo zmožno okušati in oceniti, kar je človeškega, pozitivnega in plemenitega v vsakdanjem življenju in v srcu tudi najnesrečnejših ljudi, hkrati pa si je prizadeval, da bi vzgojo in kulturo odprl Jezusu Kristusu v prepričanju, da jo lahko samo on odreši.¹⁴

Tako moramo, držec se don Boska, kot salezijanska družina pričevati in oznanjati, da je človeško življenje sveto in nedotakljivo. Zato ga ne smemo zatirati, ampak ga pozitivno ščititi in braniti. Vrednota življenja je sestavni del Jezusovega evangelija. V družbi in civilizaciji, ki v temelju ogroža življenje, mora biti don Boskova salezijanska družina posebej občutljiva za vzgojo, ki naj »se zavzema za vse življenje in za življenje vseh«¹⁵. Biti mora posebej zmožna spremljati in zavarovati ne samo nastajajoče življenje, ampak tudi ogroženo življenje toliko mladih, ki se prebijajo skozi revščino, izrinjenost na obrobje, skozi trpljenje, brez idealov in smisla. Predvsem za življenje teh mladih smo poklicani »biti znamenje in nosilci Božje ljubezni«.¹⁶

7. Prizadevanje salezijanske družine za življenje

Cerkev je prejela *evangelij življenja* in ga mora oznanjati in pomagati, da se uresniči. Tak poklic in poslanstvo terja velikodušno delo vseh njenih članov, tudi salezijanske družine. Vsi skupaj »moramo čutiti dolžnost, da oznanjamo evangelij življenja, da ga obhajamo v bogoslužju in v vsem življenju, v služenju temu evangeliju z različnimi pobudami in strukturami podpore in pospeševanja«.¹⁷

---

¹³ J. BOSKO, *Življenjepis mladeniča Dominika Savia...*, str. 50, OE XI str. 200.

¹⁴ Gl. P. BRAIDO, *op. cit.* Str. 233.

¹⁵ Gl. EŽ, 87.

¹⁶ K 2.

¹⁷ EŽ, 79.

7.1 Braniti vrednoto vsakega človekovega življenja

Človekovo življenje je bilo vedno v nevarnosti, ogroženo zaradi nasilja in smrti. Danes se grožnje življenju niso zmanjšale, ampak so se alarmantno povečale ter jih nekateri naravnost sistematično in znanstveno načrtujejo. Včasih imajo nasilno smrt celo kot znamenje napredka in civilizacije.

Obstajajo stare grožnje kot sad sovraštva, nasilja ali dobička (umori, vojne, pokoli), ki jih še povečujeta brezbržnost in pomanjkanje solidarnosti. Ob vsem tem obstaja nasilje nad milijoni ljudi, ki se le s težavo preživljajo in umirajo od lakote, sramotna trgovina z orožjem, ki se nadaljuje kljub toliko prijavam, ekološko neravnotežje, razširjenost mamil, prometne nesreče, teroristični napadi, ki povzročajo prave morije v človeštvu. Od začetnih stopenj do zadnjih trenutkov doživlja človeško življenje napade od ljudi samih.

Ob taki ogroženosti je nujno braniti nedotakljivo in sveto vrednoto življenja. Zavoljo tega moramo pri sebi in pri mladih ustvarjati pozitivno držo do življenja. Jezus predpostavlja, da moramo:

- **Gledati na življenje kot na dar**

Mnogi imajo življenje bolj za sad človekove sposobnosti in moči kot za Božji dar. Tako zgolj donosno mišljenje zlahka pripelje do skrite diskriminacije do nezaželenega, nadležnega ali 'neproduktivnega' življenja: nerojeni otroci, ostareli, telesno ali duševno prizadeti in nerazviti. Če gledamo na življenje kot na dar, ga moramo živeti s hvaležnostjo in skušati razvijati vse pozitivne sposobnosti.

- **Pospješevati celostni pogled na življenje**

Za vsako človeško bitje je življenje veliko več kot zgolj materialno udobje ali gospodarski napredek. Življenje je osebno uresničevanje, ki obsega ne le materialno, gospodarsko in družbeno dejavnost, ampak tudi napredek v duhovnem življenju. V obrambi življenja moramo ljubiti in razvijati vse možnosti življenja in narave, da mu bomo pomagali do njegove polnosti in pristne človeške kakovosti. Živeti celostno pomeni tudi

presegati pretirano dejavnost, zaradi katere ne bi mogli skrbeti za druge pomembne vidike življenja, kot so osebna srečanja, prijateljstvo, molk in kontemplacija, veselje in lepota ter zastojno služenje.

7.2 Braniti življenje revnih

Vsako človeško življenje je dragoceno in spoštovanja vredno. Zato imajo pravico živeti ne le zdravi, koristni, srečni, ampak tudi prizadeti, trpeči, bolni, nerojeni otroci in invalidni starci. Ni dragoceno samo življenje močnih, ampak tudi revnih in zapuščenih.

Kot don Boskovi sinovi in hčere se čutimo posebej poklicane, da branimo in skrbimo za življenje tolikernih revnih in na rob odrinjenih mladih. Domisliti si moramo novih oblik misijonske navzočnosti v svetu izrinjenih in izključenih. Naj podam nekaj konkretnih namigov:

• Skrb za ogroženo mladino

Vsaka salezijanska ustanova si mora prizadevati, da odgovori na izzive, ki nam jih dajejo mladi, izrinjeni na rob in ogroženi: mladi z ulice, brez družine ali daleč od nje, mladi brez izobrazbe in brez dela; priseljenci, zlasti mladi, ki prihajajo kot posamezniki, brez družine, mladi prestopniki ali kot žrtve spolnega izkoriščanja in v toliko drugih ponižujočih razmerah, v katerih je človeško življenje ogroženo ali prizadeto.

Naša dolžnost je sprejeti te mlade, jim pomagati, da si zopet pridobijo ljubezen do življenja in pristne vrednote, jih vzgajati in izobraziti tako, da se bodo mogli pozitivno vključiti v družbo, jih spremljati pri vključevanju v svet dela, razvijati njihovo odpiranje Bogu kot osrednjo točko humanizacije, jim oznanjati Kristusa in jih usmerjati v osebni odnos do Boga v slogu preprostega, veselega, pozitivnega in njim ustreznega krščanskega življenja.

• Spremljanje in pomoč družinam v stiski

Posebno skrb zaslužijo družine, ki živijo v hudih napetostih ali so že razbite, družine, ki imajo velike težave pri vzgoji otrok, in v drugih nela-

godnih razmerah. Kot odgovor na vezilo lanskega leta je nastalo veliko pobud kot podpora in pomoč staršem pri njihovi vzgojni nalogi, kot podpora in usmerjanje zakoncev v težavah, ustanavljanje skupin in zakonskih skupnosti ipd. Vabim vas, da še naprej delate v isti smeri. V razlagi vezila za leto 2006 sem vam dal nekaj namigov in posegov, ki jih še naprej utrujite. Družina je prvenstveno okolje za obrambo in pospeševanje življenja. Zato mora biti tudi še naprej prednostni predmet naše pastoralne skrbi.

7.3 Vzgajati za vrednoto življenja

Za obrambo in skrb za življenje je treba vzgajati za vrednoto življenja: »Da bi bili zares ljudstvo v službi življenja, moramo vztrajno in pogumno predlagati take vsebine vse od prvega oznanila evangelija in pozneje v *katehezi in različnih oblikah oznanjevanja, v osebnem pogovoru in v vsaki vzgojni dejavnosti.*«¹⁸

Ta naloga se tiče nas vseh: staršev, vzgojiteljev, katehetov, teologov. Kot sem že zgoraj omenil, hočejo nove generacije v starših, vzgojiteljih in katehetih najti prave »učitelje za življenje«. Od nas pričakujejo ne le znanje, informacije ali znanost, ampak ljudi, ki jim bodo pokazali pozitivno plat življenja ter jih spodbujali in spremljali pri razvijanju njihovih najboljših lastnosti in možnosti. S svojim življenjem in s svojimi besedami moramo poudarjati absolutno vrednoto življenja in mu dati najvišjo kakovost. Zato vedno pospešujemo držo brezpogojnega spoštovanja osebe, jim vlivamo pozitiven pogled in upanje. Pri tem pa se bojujemo proti vsemu, kar ovira spodobno in solidarno življenje. Naše vsakdanje vedenje in naša dejanja, tudi najpreprostejša in najnepomembnejša, morajo zanje biti prava šola za življenje.

Kot vzgojitelji moramo znati v mladih vzgajati veselje do življenja, zavzemanje za najgloblje človeške vrednote, smisel za zastonjsko služenje drugim in spoštovanje narave, ki nas obdaja. V njih moramo vzbujati čut za življenje kot poklic in kot služenje ter jih vzgajati, da bodo odgovorni in dejavni državljani pri izgradnji bolj človeške, bolj svobodne in bolj solidarne družbe.

Drug pomemben vidik pri vzgoji za vrednote življenja je pomoč »mladim, da bi *dojemali in živeli spolnost, ljubezen in celotno bivanje po*

---

¹⁸ EŽ 82.

njihovem resničnem pomenu in v njihovi tesni povezavi. ... Samo prava ljubezen zna varovati življenje.«¹⁹ Zato je treba razvijati pravo vzgojo za ljubezen po značilni don Boskovi izkušnji in merilih njegovega vzgojnega sistema. V pastoralni ponudbi, ki sem jo dodal vezilu lanskega leta, sem naštel nekatere postopke, ki jih je treba sprejeti v tej smeri. Pomembno je, da jih resno upoštevamo pri vzgojnem delu.

Težko bomo resnično cenili človeško življenje, če ga ne bomo cenili v *družinskem okolju*, če v njem vlada nasilje, če kot znamenje napredka zagovarjamo prekinitev nezaželenega življenja, če ima za cilj tekmovalnost, uspeh in oblast. Miselnost in drže se prenašajo v pozitivnem ali negativnem smislu z vsakdanjim početjem v družini. Družina vzgaja ali duši vzgojo z besedo in zgledom, izbirami in odločitvami, gestami in konkretnimi znamenji.

Da bi vzgajali za vrednote življenja, vam nakazujem *nekatera vzgojna okolja in predloge*, ki dajejo, kakor se mi zdi, posebne možnosti, da le skrbijo za pristno družinsko ozračje. Navajam dve: oratorij-mladinski center in prostovoljstvo.

♦ **Oratorij-mladinski center** kot značilno salezijansko okolje je okolje življenja in zastonjskega sprejemanja vseh mladih, je prostor, kjer soodločajo o sebi, kjer se učijo uživati življenje, se zavzemati zanj, je prostor, kjer se vzpostavlja spontan in zastonjski odnos med vzgojitelji in mladimi in kjer so oboji vključeni ter se spremljajo pri vzgoji ter človeški in krščanski rasti.

Oratorij in mladinski center morata za mlade postati prava »*delavnica življenja in krščanskega življenja*«, postati okolje, v katerem oni lahko živijo svoj življenjski svet, izražajo in razvijajo lastne vrednote, svojo vodilno vlogo (protagonizem), svoje medosebne odnose; postati okolje, v katerem najdejo tudi pozitivne in pomenljive vzgojne ponudbe in ljudi, ki jih bodo sprejemali in spremljali.

Da bo salezijanski oratorij mogel uresničiti to nalogo za življenje, mora zagotoviti nekatere pomembne pogoje:

- biti mora odprt prostor, kjer se gojijo osebni odnosi, se pospešuje skupno življenje, pogovori in zastonjsko darovanje;

---

¹⁹ EŽ 97.

- pospeševati različne pobude, ki so pomembne za mlade in ustrezajo njihovemu pričakovanju in potrebam;
- ustvarjati okolje, kjer bodo mogli soodločati o sebi;
- pospeševati dejavno odločnost odraslih in odraščajočih, ki bodo za mlade opora in spodbuda;
- podati kvalitetno vzgojno in kulturno pobudo;
- zasnovati postopek za evangelizacijo in vzgojo za vero, ki je že ukoreninjena v življenju mladih.

Na ta način bo oratorij postal kraj, kjer mladi sprejemajo in dopolnjujejo sporočila, izkušnje in vrednote, ki so jih sprejeli v drugih okoljih (v družini, šoli, župniji, od prijateljev itn.), in si izdelajo slog življenja, ki bo pomemben za njihovo prihodnost.

♦ **Prostovoljstvo** je pomembna izkušnja za mlade, posebno, ko se vprašujejo o svoji prihodnosti. To utegne biti bolj kot trenutna in minljiva izkušnja in se spremeni v pristno šolo življenja, ki jo razumemo kot zastojno in učinkovito služenje revnim in potrebnim. Kadar prostovoljstvo sistematično podpira mlade, da pomagajo k zrelosti lastnih nagibov s pripravo in osebnim spremljanjem in spremljanjem skupine, pospešuje in razvija osebno odločitev za življenje. Pri prostovoljstvu se odraščajoči naučijo biti odgovorni državljani in prizadevni kristjani.

7.4 Oznanjati Kristusa kot smisel in vir življenja

Oznanilo evangelija življenja mora navajati mlade na srečanje in osebni odnos z Jezusom Kristusom, v katerem bodo našli vzor, pot in moč za polno človeško življenje. Morda ni bila nikoli tako nujna evangelizacija oznanjati Jezusa kakor danes, ko svet povečuje zapeljive vzorce, ki ne dajejo in ne morejo dati smisla življenju. Mladi mnogokrat trpijo ogromno notranjo praznino, ki jo skušajo zapolniti z uživanjem, z zabavami, s spolnostjo, z mamili ali celo z nasiljem in prestopništvom. Toda ne užitki ne potrošništvo ne izkoriščanje danega trenutka ne morejo zadostiti njihovim željam in potrebam. Mnogo mladih živi v ekonomskih in družbenih razmerah, kjer so izrinjeni na rob, osebno prizadeti v svetu, ki je vedno bolj okruten. Prav v teh razmerah mora odmevati kot »vesela novica«

evangelij Boga, ki je prijatelj življenja, se mora pojaviti Jezus Kristus in njegova ponudba sreče.

Evangelizacija je najboljša ponudba polnega in srečnega človeškega življenja. Zato jo skušamo uresničevati odkrito in požrtvovalno v vseh mladinskih okoljih. Ker imamo najrazličnejša okolja, zahteva evangelizacija različne ponudbe, glede na položaj mladih, h katerim pristopamo. Naj omenim tri pomembna okolja:

- V okoljih, kjer mladi živijo prazno in materialistično življenje, jim bomo ponudili postopno pot, ki naj jim pomaga odkriti in ceniti pozitivnejše in globlje vrednote, okušati veselje notranjega življenja v molku in vzbujati iskanje smisla ter odpirati se Bogu, tako da bodo razvijali *versko razsežnost življenja*.

- Mladim, ki živijo vero iz navade in površno ali zgolj iz lastne koristi in potrebe, bomo pomagali odkriti osebo Jezusa Kristusa, jih navdušili zanj in tako v njih vzbudili *osebno odločitev*, da mu bodo sledili, ter jih resno vzgajali za vero.

- Za tiste pa, ki so vključeni v skupine in gibanja krščanskega oblikovanja, bomo ponudili sistematično pot, da bodo vedno bolj *poosebljali* svojo vero, jo uresničevali v življenju in se morda celo *odločili za poklic* zrelega krščanskega življenja.

Ko pospešujemo te stopnje vzgoje za vero, največ prispevamo v blagor življenja.

7.5 Zahvaljevati se za življenje in ga slaviti

Sadovi oznanjevanja evangelija so veselje, občudovanje, slavljenje, zahvaljevanje Bogu, ki ljubi življenje, za njegov dar. Vsako življenje kot Božji dar nima le značaja naloge, ki jo moramo uresničiti, ampak tudi bogoslužja. Že samo po sebi je hvala, saj je vsako človeško življenje čudež ljubezni. Ko ga sprejmemo, ga moramo slaviti in se zanj zahvaljevati.

Ko se veselimo življenja, moramo gojiti tudi *kontemplativni pogled*: zreti naravo, svet, stvarstvo, življenje. Do mnogih stvari se obnašamo porabniško. V odnosih do ljudi smo površni in koristoljubni. Prav tako do družbe in zgodovine, ki jo tolikokrat presojava po svojih koristih ... Presegati moramo svojo sebičnost, da bomo prišli do kontemplativne

drže, ki zahteva pogled v globino, da bomo spoznali lepoto in veličino sveta, ljudi in zgodovine. Naučiti se moramo sprejemati, spoštovati in ljubiti stvari, ljudi in življenje v vseh njegovih oblikah. Znati moramo uživati v molku, naučiti se potrpežljivega poslušanja, občudovanja in presenečenja ob nepredvidenih in nepredstavljivih dogodkih. Napraviti moramo prostor drugemu, da bomo z njim vzpostavili nov intimen in zaupljiv odnos.

Iz tega kontemplativnega pogleda bo nastala *hvalnica in molitev*. Veseliti se življenja pomeni občudovati, ljubiti Boga življenja, ki nas je stkal v materinem telesu, in se mu priporočati v molitvi. Pomeni slaviti ga in se mu zahvaljevati: »Hvalil te bom, ker sem tako čudovito ustvarjen; čudovita so tvoja dela« (Ps 139,14). Človekovo življenje je eden največjih čudežev stvarstva.

7.6 Z ljubeznijo skrbeti za stvarstvo

Bog *biofil* (izraz *philopsychos* uporablja Mdr 11,26) ne ljubi samo človeškega življenja, ampak vsako življenje, ker je vse stvarstvo delo njegove ljubezni. Ko Sveto pismo poudarja vrednoto in dostojanstvo človeškega življenja, vse od prve strani izrecno priznava dobroto narave: »Bog je videl vse, kar je storil, in bilo je prav dobro« (1 Mz 1,31). Živali, rastline, nebesni oblok, sonce, oceani ... vse je dobro samo v sebi.

Toda to priznanje velja samo, dokler človek priznava dostojanstvo zemlje, spoštuje naravo in sprejema bogastvo, ki je položeno v stvari. In samo to priznanje vodi do potrditve njihovih pravic in tudi do prenehanja uničevanja in zlorabe ter vodi do spoštljivega razvoja okolja in skladnega sožitja z naravo.

Industrijska civilizacija je dajala prednost proizvodnji in učinkovitosti, pogostokrat pa je razčlovečila človeka in ga spremenila v zgolj proizvajalca in porabnika. Kultura življenja nas vodi do prave ekološke države: ljubezni do ljudi, živali in rastlin, ljubezni do vsega stvarstva, skrbi, da branimo in pospešujemo vsa znamenja življenja pred uničevanjem in smrtjo. Ob grožnjah neurejenega izkoriščanja, zlorabe narave in *nevzdržnega* razvoja se moramo spomniti na besede velikega poglavarja Seattleja: *kdor rani zemljo, rani sinove in hčere zemlje*.

Ekologija je pristno znamenje človeške solidarnosti, ki vključuje ohranjanje in uporabo virov zemlje, zatrjuje Sveti sedež v dokumentu za pripravo Svetovnega vrha o znosnem razvoju leta 2002. Tak razvoj mora temeljiti na »trdnih etičnih vrednotah, brez katerih ni znosnega napredka«. Zato »pojem znosnega napredka lahko razumemo samo v luči človeškega in celostnega razvoja«. Zato zahteva, da sprejmemo izraz »človeška ekologija«, ki »vključuje zagotovilo in ohranjanje moralnih pogojev v sodelovanju človeških bitij z okoljem«. Skrb za družino, pospeševanje in zaščita dela, boj proti revščini, razvoj vzgoje in sanitarnih služb, solidarnost med narodi, v službi celostnega človeškega razvoja ... so nekatere prvine, ki jih Sveti sedež predstavlja kot ekologijo, ki bo vredna človeške osebe.²⁰

Skrb in ljubezen do stvarstva, prizadevanje in zaskrbljenost za ekologijo je treba pospeševati v vsakdanjem življenju, tako da vzgajamo sebe in mlade za spoštovanje narave in skrbimo zanjo ter zmerno uporabljamo njene dobrine (vodo, rastline, živali, stvari ...). Upoštevamo blagor vseh. Branimo in skrbimo za zmeren razvoj zemlje in naravnih virov ... Vzgajati in razvijati miselnost in ekološko držo je danes pomemben del celostne vzgoje.

Kako se pri tem ne bi spomnili Franciška Asiškega in njegove Sončne pesmi?

HVALNICA STVARSTVA ALI SONČNA PESEM

Najvišji, vsemogočni, dobri Gospod,
tebi hvala, slava in čast in ves blagoslov.
Tebi, najvišjemu, edinemu pristoji
in nihče ni vreden tebe imenovati.

Hvaljen, moj Gospod, z vsemi tvojimi stvarmi,
posebno s soncem, velikim bratom,
ki razsvetljuje dneve in nas.
Lepo je in v velikem sijaju žari.
Tebe, Najvišji, odseva.

---

²⁰ Glej dokument papeškega sveta za pravičnost in mir ob svetovnem vrhu za znosni razvoj v Johannesburgu (26. avgusta – 4. septembra 2002).

Hvaljen, moj Gospod,
v sestri luni in zvezdah;
ustvaril si jih na nebu jasne, dragocene in lepe.

Hvaljen, moj Gospod, v bratu vetru in zraku,
v oblačnem in jasnem sploh vsakem vremenu,
s katerim ohranjaš svoje stvari.

Hvaljen, moj Gospod, v naši sestri vodi;
mnogo koristi ponižna, dobra in čista.

Hvaljen, moj Gospod, v našem bratu ognju,
v katerem nam noč razsvetljuješ;
lep je in vesel in krepak in močan.

Hvaljen, moj Gospod, v naši sestri zemlji,
ki nas kakor mati hrani in nam gospodinji
in prinaša različno sadje in pisane rože z zelenjem.

Hvaljen, moj Gospod, v onih,
ki zaradi tvoje ljubezni odpuščajo
in prenašajo slabosti in trpljenje.
Blagor njim, ki ostanejo v miru,
zakaj ti, Najvišji, jih boš kronal.

Hvaljen, moj Gospod, v naši sestri smrti,
ki ji nihče v življenju ne uide.
Gorje njim, ki umrjejo v smrtnem grehu,
a blagor njim, ki počivajo v tvoji najsvetejši volji,
zakaj druga smrt jim ne bo mogla storiti žalega.

Hvalite in povečujte mojega Gospoda
in zahvalite se mu in služite mu v veliki ponižnosti.

Prevod: Vital Vodušek

8. Sklep: dve besedili v premislek

Kot povzetek vsega, kar smo do sedaj rekli, vam predstavljam predvsem besedilo, ki so ga sestavili predstavniki različnih verstev, ko so se zbrali na 4. parlamentu verstev sveta v Barceloni 2004:

PONUDBA SVETU

Mi državljani in državljanke sveta, ljudstvo na poti, ljudstvo, ki išče, dediči starih izročil razgllašamo:

- da je človeško življenje samo na sebi čudovito; da je narava naša mati in naše ognjišče, ki ga moramo ljubiti in ohranjati;

- da moramo graditi mir prizadevno, pravično, z odpuščanjem in velikodušnostjo;

- da je različnost kultur veliko bogastvo in ne le ovira;

- da se nam svet predstavlja kot zaklad, če z njim živimo v globoki povezanosti, verstva pa hočejo biti pot do te globine;

- da verstva v svojem iskanju dobivajo moč in smisel v odprtosti do nedojemljive Skrivnosti;

- da nam življenje v skupnosti pomaga priti do te izkušnje;

- da verstva lahko pripomorejo do notranjega miru, do skladnosti s samim seboj in s svetom ter zato v veselju in hvaležnosti občudujemo ta svet;

- da se mi, ki pripadamo različnim verskim izročilom, hočemo pogovarjati med seboj;

- da se hočemo s skupnimi močmi bojevati za boljši svet, da bomo tako rešili težke probleme človeškega rodu: lakoto, revščino, vojno, nasilje, uničevanje naravnega okolja, pomanjkanje spoštovanja življenja, pomanjkanje spoštovanja svobode in drugačnosti;

- da hočemo z vsemi deliti sadove našega iskanja in najvišjih hrepenenj človeškega bitja, v globokem spoštovanju tega, kar vsakdo je, in z voljo, da hočemo živeti vsi skupaj življenje, ki ga bo vredno živeti.

Drugo besedilo, ki vam ga ob sklepu navajam, je, kot v prejšnjih letih, zgodba, ki nakazuje pomembnost pozitivne države do življenja. Zgodba zaznamuje različnost med kulturo smrti, v kateri utegnemo živeti, ne da

bi se tega zavedali, in kulturo življenja, ki z veseljem, barvitostjo in velikodušnostjo napolnjuje naše življenje in življenje drugih.

Ko sem obiskal Belorusijo, me je skupina mladih iz Minska prijetno presenetila z zgodbo, ki so jo prikazali na odru. Zelo mi je ugajala in se mi zdi tako poučna, da sem si dejal: To pa moram povedati vsej salezijanski družini in to bi hotel podariti vsakemu članu te družine: rumeni dežnik, kakršnega sem tudi jaz dobil od don Boska.

RUMENI DEŽNIK

Nekoč je bila siva in pusta deželca, kjer so, kadar je deževalo, vsi ljudje hodili po ulicah s črnimi dežniki. Vedno in obvezno s črnimi!

Pod dežniki so vsi imeli namrščen in pust obraz ... Saj pod črnim dežnikom ne more biti drugače!

Nekega dne, ko je na vso moč deževalo, bolj kot kdaj prej, se je nena doma pojavil neki čuden gospod, ki se je sprehajal pod rumenim dežnikom. Vrhu tega je bil prešerno nasmejan.

Nekateri mimoidoči so ga gledali pohujšljivo izpod črnega dežnika, ki jih je ščitil pred dežjem, in godrnjali:

»Glejte nesramneža! Kako je smešen s tem rumenim dežnikom. Saj sploh ni resen! Dež je vendar resna stvar in dežnik mora biti seveda črn!«

Drugi so se jezili in govorili drug drugemu: »Kako smešno početje, da kdo hodi okoli z rumenim dežnikom. Ta tip se hoče samo razkazovati in vzbujati pozornost za vsako ceno. To res ni kaj zabavnega!«

V tej deželi res ni bilo nič zabavnega. Vedno je deževalo in dežniki so bili vedno črni.

Samo mala Nataša ni vedela, kaj naj si misli. Neka misel ji je stalno blodila po glavi: »Kadar dežuje, je dežnik pač dežnik, rumen ali črn, glavno je, da imaš dežnik, ki te brani pred dežjem.«

Še več, deklica je opazila, da je tisti gospod pod rumenim dežnikom bil zelo vesel in srečen. Vpraševala se je, zakaj?

Nekega dne, ko je šla iz šole, je Nataša opazila, da je doma pozabila svoj črni dežnik. Skomizgnila je z rameni in se napolnila domov brez pokrivala in pustila, da ji je dež popolnoma namočil lase.

Po naključju pa jo je kmalu srečal tisti gospod z rumenim dežnikom.

Rekel ji je:

»Deklica, se hočeš zaščititi pred dežjem?«

Nataša se je obotavljala. Če bi sprejela ponudbo, bi se vsi norčevali iz nje. Pa ji je takoj šinila v glavo druga misel: »Kadar dežuje, je dežnik pač dežnik, naj bo rumen ali črn, kaj za to? Vedno je bolje imeti dežnik kot biti moker do kože!«

Sprejela je ponudbo in stopila pod rumeni dežnik poleg tistega vljudnega gospoda.

Tedaj je dojela, zakaj je tisti gospod srečen: pod rumenim dežnikom ni bilo več grdega vremena! Na nebu je bilo veliko rumeno sonce, kjer so preletavali ptički in žvrгоleli.

Nataša je bila tako vsa iz sebe, da je gospod bušnil v smeh: »Vem! Tudi ti me imaš za norca, a ti bom vse razložil. Nekoč sem tudi jaz bil otožen v tej deželi, kjer vedno dežuje. Tudi jaz sem imel črn dežnik. Toda nekega dne, ko sem odhajal iz pisarne, sem pozabil dežnik in se napotil domov, tak kot sem. Med potjo sem srečal moža, ki me je povabil pod svoj rumeni dežnik. Kot ti sem se tudi jaz obotavljal, ker sem se bal, da bom drugačen, da se jim bom zdel smešen. Pa sem vseeno sprejel, ker sem se bal, da bi se prehladil. In opazil sem, kot ti, da je pod dežnikom grdo vreme izginilo. Tisti človek me je naučil, zakaj so ljudje pod črnim dežnikom turobni: udarjanje dežnih kapelj in črn dežnik jih je spravljal v slabo voljo in niso imeli nikakršne volje za pogovor. Nato je tisti človek nenadoma odšel in opazil sem, da imam v rokah njegov rumeni dežnik. Tekel sem za njim, a ga nisem mogel najti: izginil je. Tako sem ohranil rumeni dežnik in lepo vreme me je vedno spremljalo.«

Nataša je vzkliknila:

»Kakšna zgodba! In ne čutiš zadrege, ko si obdržal dežnik nekoga drugega?«

In gospod je odgovoril:

»Ne! Saj dobro vem, da je ta dežnik last vseh. Tudi tisti gospod ga je gotovo dobil od koga drugega.«

Ko sta prišla pred Natašino hišo, sta se poslovila.

Komaj je gospod, ki se je oddaljeval, izginil, je deklica opazila, da ima njegov rumeni dežnik. Toda tisti gospod je že bil bog ve kje.

Tako je Nataša obdržala rumeni dežnik. Vedela pa je, da bo kmalu menjal lastnika, da bo prešel v druge roke, jih varoval pred dežjem in prinašal lepo vreme« drugim ljudem.

Ob sklepu ponovno voščim srečno novo leto 2007 z nalogo, da bi bili verniki, vredni Boga, ki ljubi življenje, medtem ko skupaj z njim, kot salezijanska družina, delamo za izgradnjo kulture življenja.

Iskreno vas pozdravlja

Pascual Chávez V.

vrhovni predstojnik